

L'ESTARTIT
és patrimoni pesquer

ESO ALUMNAT
Aprenem amb l'Estar i en Tit

Ajuntament de
Torroella de Montgrí

Unió Europea
Fons Europeu
Marítim i de la Pesca

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural

La creació d'una oferta pedagògica i turística sobre el patrimoni natural i pesquer a l'Estartit, és una operació cofinançada pel Fons Europeu Marítim i de la Pesca.
Ajuntament de Torroella de Montgrí, l'Estartit
Continguts i disseny: Gisfera, 2023

A la plaça de l'Església
**Activitat 5: Plaça
de l'Església
i carrer Santa Anna**

Al Carrer de les Illes
**Activitat 4: La Salaó,
els Americanus i la Perola**

8

6

5

7

2

1

4

3

4

2

1

9

5

Al Passeig marítim
Activitat 1: Les tavernes

Al port pesquer
Activitat 3: Els Arts de pesca

Al passeig marítim, davant el port
Activitat 2: El Port de l'Estartit

L'ESTARTIT
és patrimoni pesquer

 **Itinerari
patrimoni pesquer**

 **Itinerari
paisatges litorals**

ACTIVITAT 1 - LES TAVERNES

En aquesta activitat es treballarà la vida dels habitants de l'Estartit, quan encara era una població en la que la principal activitat econòmica era la pesca. I més concretament, per parlar del que feien aquestes persones quan no podien sortir a mar o quan ja acabaven la seva jornada laboral de pesca.

Per altra banda, la proposta conduirà a reflexionar sobre la diferència entre els usuaris de les tavernes fins a mitjans del segle passat i l'actualitat. Per tal de poder parlar del canvi d'activitat econòmica principal dels habitants, passant de la pesca i derivats, al turisme.

Lloc: Al passeig marítim, cartell Patrimoni Pesquer 2

Temps aproximat: 10-15 min

Material necessari: guió oferta pedagògica i cartell número 2

PREGUNTA

Si us poseu mirant cap al poble, entre l'oficina de turisme (a la vostra esquerra) i fins on us arriba la vista mirant cap a la dreta,

- a.- Quants bars i restaurants podeu comptar?**
- b.- Creieu que n'hi ha més ara o quan es va fer la fotografia del plafó?**
- c.- Podeu identificar en l'actualitat el restaurant que surt a la fotografia?**
- d.- Quants anys diríeu que té aquest establiment? Com ho podríeu esbrinar?**

RESPOSTA:

a.-

b.-

c.-

d.-

L'ESTARTIT
és patrimoni pesquer

ACTIVITAT 1 - LES TAVERNES

PREGUNTA

Mireu els noms de tots els restaurants i bars que veieu des d'aquí.

a.- En quins idiomes estan?

b.- Com és que molts dels locals tenen noms en idiomes diferents del català i el castellà?

Resposta

a.-

b.-

PREGUNTA

Mirem les persones que surten en la fotografia:

a.- Hi ha dones?

b.- Qui creieu que normalment anava a la taverna, els homes o les dones? Perquè? Creieu que avui en dia ha canviat?

Resposta

a.-

b.-

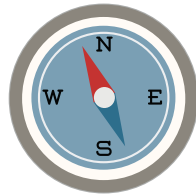
ACTIVITAT 2: EL PORT DE L'ESTARTIT

Per poder continuar comparant la vida del passat i d'ara a l'Estartit, en aquesta activitat us proposem fer una dinàmica per comprendre la funció del port i el perquè de la seva orientació.

LLoc: Port de l'Estartit, cartell Patrimoni Pesquer 3

Temps aproximat: 10-15 min

Material necessari: guió oferta pedagògica, cartell 3, brúixola, imatge de la rosa dels vents amb el noms dels vents.

PREGUNTA

Amb l'ajuda d'una brúixola, haureu de determinar l'orientació exacta del port. I comparant la informació que us dóna aquest aparell de mesura i la rosa dels vents.

De quin vent penseu que protegeix el poble, principalment, el port? Vent del nord, del sud, de l'est o de l'oest?

RESPOSTA

Per recordar com ens hem d'orientar bé, farem una prova. Ens col·locarem mirant al sud. Un cop ben orientats, situarem l'est a la mà Esquerra, l'oest a mà dreta i el nord darrere.

ACTIVITAT 2: EL PORT DE L'ESTARTIT

A l'Empordà anomenen l'estat de la mar de diferents maneres.

- *Bon temps -mar en calma-*
- *Trangolet -ones fins a 0,5m. d'altura*
- *Tràngol -ones de 0,5 a 1m*
- *Trangolàs -ones de 1 a 2m*
- *Maregassa -ones de 2 a 3m*
- *Temporal -ones superiors a 3m*

PREGUNTA

Si mireu cap a les illes Medes, ara com diríeu quin és l'estat del mar?

Si no ho teniu clar, podeu preguntar a algun/a treballador/a de port o pescador/a que veieu poder us pot ajudar a respondre.

RESPOSTA

L'ESTARTIT
és patrimoni pesquer

ACTIVITAT 3: ARTS DE PESCA

Seguint direcció a les illes Medes arribarem a la zona del port on hi ha les úniques barques que tenen permís de pesca professional a la zona de les Illes Medes.

Aquí, treballarem els tipus de barques que podem trobar al Port de l'Estartit.

En aquest port només hi ha pesca artesanal. Aquesta utilitza arts de pesca respectuoses amb l'ecosistema. I així, les poblacions de peixos futures no es veuen tan afectades.

Lloc: Port pesquer, cartell Patrimoni
Pesquer 4

Temps aproximat: 30 min

Material necessari: guió oferta pedagògica, cartell 4 i targetes amb els noms dels tipus d'embarcacions+números codis.

PREGUNTA

**Mireu les embarcacions que hi ha en aquesta part del port.
Quin és el tipus més present avui en dia en aquest port?
Per què creieu que és així?
Creieu que fa un segle era igual la proporció?**

RESPOSTA

PREGUNTA

Si us hi fixeu en les embarcacions veureu que totes tenen un número. Heu de relacionar cada un dels números amb els tipus d'embarcacions:

2º
8º
6º-7º
3º

Pesca professional
Transport de passatgers
Embarcacions oficials
Recreativa

RESPOSTA

ACTIVITAT 3: ARTS DE PESCA

Abans, les tasques de pesca també estaven repartides entre els diferents integrants de les famílies.

PREGUNTA

Els nens i nenes també ajudaven! Fixeu-vos en la fotografia dels dos nens i la nena a les roques. Què us sembla que estan fent?

RESPOSTA

PREGUNTA

Les direccions a mar tenen noms diferents. Heu dE situar aquests 4 noms a la barca.

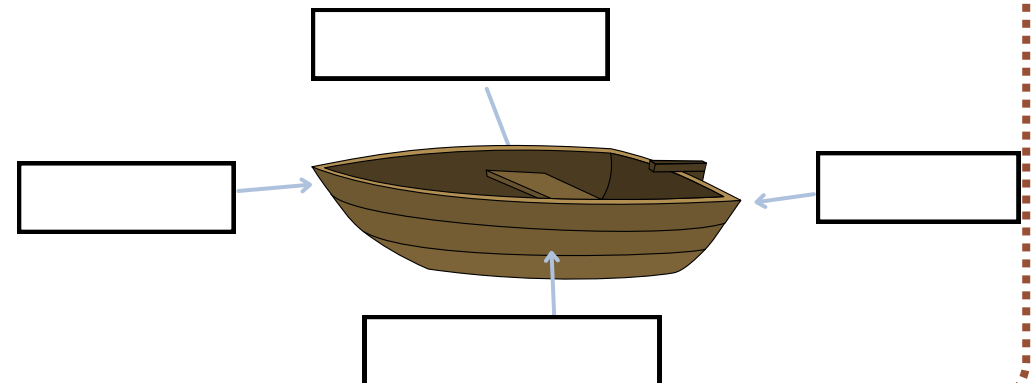
Popa

Proa

Babord

Estribord

RESPOSTA

ACTIVITAT 4: LA SALAÓ, ELS "AMERICANUS" I LA PEROLA

Ara ja dins del nucli urbà, podrem anar seguint la història de la vida de la gent del poble de l'Estartit. Com hem dit, la gent, abans, vivia sobretot de la pesca, i entre el carrer de les illes i el de Sta Anna hi podem trobar vestigis d'aquelles èpoques.

LLoc: Cartells Patrimoni Pesquer 5 i 6

Temps aproximat: 20 min

Material necessari: guió oferta pedagògica, plafons 5 i 6, tros de xarxa negra i tros de xarxa blanca, tela simulant el color dins de l'aigua de mar.

Col·loqueu-vos davant del cartell 5, i tot mirant la fotografia del carrer que hi apareix, us proposem que mireu d'identificar quines són les cases que hi apareixen.

Ara si continueu endavant, fins a la casa gran que hi ha al final del carrer (té la façana de color ataronjat).

PREGUNTA

Què en diríeu? Creieu que aquesta és una casa de pescadors, o poder de gent molt rica?

RESPOSTA

ACTIVITAT 4: LA SALAÓ, ELS "AMERICANUS" I LA PEROLA

Ara us toca buscar el cartell 6!

Us heu de col·locar amb l'esquena a la façana de la casa dels indians. Mireu al mapa i decidiu cap on heu d'anar. A veure si el trobeu...

Aquí, dins d'aquesta torre, abans d'haver-hi un rellotge, hi havia una "perola". Era un lloc on s'hi feia una cosa important per a assegurar l'èxit de la pesca. Per resoldre-ho, us preguntem:

PREGUNTA

Per què han de ser fosques les xarxes de pesca?

Us donem una pista: Col·loqueu la xarxa negra i la xarxa blanca sobre la tela de color de mar. Quina creieu que deuen veure menys els peixos dins l'aigua?

RESPOSTA

L'ESTARTIT
és patrimoni pesquer

ACTIVITAT 5: PLAÇA DE L'ESGLÉSIA I CARRER DE STA ANNA

Ara ja arribats al final del recorregut proposat, toca fer una reflexió conjunta i comentar les respostes que heu donat en cada una de les activitats.

Lloc: Plaça de l'Església, cartell Patrimoni
Pesquer 8

Temps aproximat: 20 min

Material necessari: guió oferta
pedagògica, cartell 8

JUGUEM!

Aprofitant que aquí tenim espai i hem estat parlant de xarxes, pesca i peixos.... anirem a veure si ho heu entès tot. Per a esbrinar-ho us proposem un joc de preguntes per equips, a veure quin és el que respón abans i correctament!

Pregunta 1: Com es deia el restaurant que surt al cartell 2 i que encara trobem obert actualment?

Resposta 1:

Pregunta 2: Com es diu el vent que ve de l'est?

Resposta 2:

Pregunta 3: Què és la maregassa?

Resposta 3:

Pregunta 4: Recordeu el codi numèric de les embarcacions de pesca professional?

Resposta 4:

Pregunta 5: Què era la "perola"?

Resposta 5:

L'ESTARTIT
és patrimoni pesquer

ACTIVITAT 5: PLAÇA DE L'ESGLÉSIA I CARRER DE STA ANNA

Reflexió final

L'economia de l'Estartit, inicialment es basava en la pesca i ús dels recursos naturals de l'espai. ara principalment és una economia que se sustenta en el turisme. Doneu un pro i una contra de les dues fonts d'economia: la pesca en el passat i el turisme actualment.

Penseu que actualment encara hi ha diferències econòmiques entre la població, igual com quan hi havia els "americanus" i la gent que restava treballant al poble d'on era originari/ària?

RESPOSTA

RESPOSTA